

Göteborgs Stad

Göteborg Vatten

YTTRANDE

1(5)

Handläggare
Gunilla J Pettersson

Telefon
031-62 71 06

Datum
2007-01-26

Dnr
0473/99

Länsstyrelsen Västra Götaland
Miljöskyddsenheten
403 40 Göteborg

SKROTFRAG AB, ANSÖKAN ENLIGT MILJÖBALKEN OM UTÖKAT TILLSTÅND TILL SKROTVERKSAMHET I AGNESBERG

Skrotfrag AB på fastigheten Gårdsten 65:1 ansöker enligt miljöbalken om tillstånd till att utöka produktionen från nuvarande 60 000 ton till 120 000 ton fragmenterat skrot. Verksamheten ligger inom vattenskyddsområdet för Göta älv och ca 2 km uppströms Göteborgs råvattenintag vid Lärjeholm.

Verksamhetens lokalisering

Med anledning av kommande utbyggnad av dubbelspår på Norge-Vänerbanan och detaljplanläggning av Agnesbergområdet har WSP, på uppdrag av bl a Göteborg Vatten, gjort en utredning av riskerna med Skrotfrag och en rad andra verksamheter med hänsyn till råvattenförsörjningen. Denna riskanalys kan leda vidare till en utredning om lokaliseringen av Skrotfrags verksamhet. Göteborg Vatten har i yttrande till Skrotfrag daterat 2006-02-08 förordat att företaget bör vänta med ansökan alternativt att beslut i ärendet skall bordläggas till lokaliseringsfrågan är utredd. Företaget har trots detta gått vidare med sin tillståndsansökan. Göteborg Vatten vidhåller uppfattningen att en lokaliseringsutredning bör genomföras innan beslut tas om eventuellt tillstånd till utökad produktion.

Risker

Göteborg Vatten ser flera risker med att ha en omfattande skrotverksamhet nära uppströms råvattenintaget för drygt en halv miljon människors dricksvattenförsörjning. Vattenkvaliteten i Göta älv påverkas av föroreningar både via en diffus, kontinuerlig spridning och via kraftiga tillskott vid akuta händelser. Göteborg Vatten har tillsammans med Kretsloppskontoret beskrivit dessa risker mer utförligt i ett yttrande till fastighetskontoret daterat 2006-01-20 (bilaga 1).

Allvarligast för dricksvattenförsörjningen i Göteborg bedöms vara risken för skred, vilket kan medföra behov av långvariga stängningar av råvattenintaget och i värsta fall vattenbrist för konsumenterna. Den ökande tillrinning till Väner och Göta älv som klimatförändringarna väntas ge innebär att skredriskerna ökar om inte mycket omfattande åtgärder genomförs, enligt den rapport som nyligen lades fram av klimat- och sårbarhetsutredningen.

Skred i Agnesbergområdet inträffade 1993 vilket medförde att råvattenintaget fick hållas stängt under 1156 timmar fördelat på 93 tillfällen. Redan idag hålls råvattenintaget av olika

anledningar stängt i snitt 1/3 av tiden. Om totala stängningstiden blir alltför lång ökar risken för omfattande leveransavbrott i dricksvattenförsörjningen.

SGI har lämnat ett utlåtande 2006-03-13 till Skrotfrag över stabiliteten i området, med underlag från SGI:s slutrapport 1995 av en skredriskanalys för sydöstra delen av Göta älvdalen: *"Enligt denna Rapport har Skrotfrags område klassats som "Osäker skredrisknivå" vilket innebär att kompletterande stabilitetsutredning erfordras som visar att risknivån är godtagbar såväl för befintlig verksamhet som vid förändringar."*

Skrotfrag har låtit GF konsult AB sammanställa de tidigare stabilitetsundersökningar som gjorts. Denna rapport är en bra början och kan användas som underlag för mer kompletterande utredningar av stabiliteten i Skrotfrags område.

Översvämningar av Skrotfrags område eller brand med spridning av förorenat släckvatten till Göta älv är andra riskhändelser med negativa konsekvenser för råvattenförsörjningen.

Även WSP:s undersökning identifierar skred och översvämning som allvarliga risker vid Skrotfrags verksamhet, tillsammans med riskerna för brand, spill samt läckage från fordon. Följande förebyggande åtgärder skall genomföras enligt WSP:s rekommendation med hänsyn till risken för skred och översvämning:

- Detaljerade geotekniska undersökningar
- Översyn av förstärkningsåtgärder och barriär mot älven

WSP anser att även följande riskreducerande åtgärder bör övervägas

- Fortsatt utvärdering av utförd grundvattenkontroll
- Uppföljning av att rutiner respekteras
- Täthetskontroll på spillvattenssystemet

Göteborg Vatten anser i enlighet med ovanstående bedömningar att kompletterande utredning av stabiliteten i området är nödvändig som visar om risknivån är godtagbar för såväl befintlig som utökad skrotverksamhet på platsen. Ett eventuellt tillstånd till utökad produktion skall ej medges innan detta är utrett.

Företagets riskanalys

I företagets ansökan ingår en riskanalys över Skrotfrags verksamhet utförd av GF konsult AB och daterad 2006-06-15. Riskinventeringen beskriver sammanlagt 25 potentiella riskhändelser vid Skrotfrags verksamhet med olika sannolikheter och konsekvenser. Sannolikheten har bedömts på en skala från 1 till 5 där 1 motsvarar mer sällan en 1 ggr/10 år och 5 motsvarar oftare än 1 ggr/mån. Konsekvenserna har bedömts från 1 som motsvarar små konsekvenser till 5 som motsvarar katastrofala konsekvenser. Göteborg Vatten vill poängtera att bedömningen liten sannolikhet, < 1 ggr/10 år, kan ur vattenförsörjningsperspektiv vara en hög frekvens. I den konventionella indelningen av klasserna motsvarar klass 1 en händelse som bedöms ske mindre än 1 ggr/1000 år, vilket även GF konsult påpekar i rapporten.

Rapporten föreslår även åtgärder som kan vidtas för att minska riskerna. Av de 25 riskhändelserna har fem stycken värderats som betydande och GF konsult förordar att riskreducerande åtgärder bör genomföras för dessa inom rimlig tid, se tabell nedan.

	Lista på riskhändelser	Konsekvens (1-5)	Sannolikhet (1-5)
7	Brand och explosion, släckvatten som överbelastar systemet, översvämning på området	3	1
9	Nedfall av material/fragg/stoft på marken och brunnar täpps igen, med översvämning som följd	4	1
13	Spridning av material i samband med lastning av klass 11 för sjötransport	3	4
14	Haveri av fordon som arbetar på pråmen, spill av olja eller diesel, uppsamlingsystemet fungerar ej	4	3
24	Översvämning från Göta älv	2	3

Göteborg Vatten anser att de åtgärder som föreslås av GF konsult för att minska ovanstående risker skall genomföras. Bland dessa åtgärder ingår att i samråd med Räddningstjänsten dimensionera släckvattenuppsamlingen så att släckvatten kan förhindras att nå Göta älv, att t ex med hjälp av en presenning skydda mellanrummet mellan pråm och fartyg vid lastning, att förbättra dagvattensystemet på pråmen, samt att skapa översvämningsskydd runt verksamhetsområdet till nivån +12,30 m. I WSP:s utredning framgår det att barriären bör höjas till +12,50 m, eftersom +12,30 m är den säkerhetsnivå som tillämpas i centrala Göteborg och älvvattennivån i Agnesberg ligger på en högre nivå. Skrotfrags nuvarande barriär ligger på nivån +12,15 m.

Utöver de riskhändelser som GF konsult har värderat som betydande anser Göteborg Vatten att det finns skäl att åtgärda även följande riskhändelser enligt tabell nedan.

	Lista på riskhändelser	Konsekvens (1-5)	Sannolikhet (1-5)
2	Påkörning/backning av "batteri-behållare", utläckage av batteri-innehåll	2	1
3	Hantering av inkommet material och lossning sker utanför betongplattan	2	5
4	Spill vid saneringsområde, hantering till uppsamlingskärl	2	5
10	Utvinningsfraktioner hamnar utanför betongplattan	2	5
16	Spill vid påfyllning av dieseltank	3	2
17	Spill vid tankning av arbetsmaskiner/fordon på verksamhetsområdet	3	3
21	Läckage från fordon på området	3	3

Riskhändelserna i ovanstående tabell, GF:s förslag till åtgärder samt motiv för att genomföra dessa åtgärder beskrivs nedan.

2. Påkörning/backning av "batteri-behållare", utläckage av batteri-innehåll. Enligt villkoren i nuvarande tillstånd för verksamheten skall eventuellt farligt avfall skyddas mot nederbörd och förvaras inom invallad och hårdgjord yta. Enligt GF konsult är detta delvis inte uppfyllt idag, varför Göteborg Vatten anser att denna riskhändelse skall åtgärdas.

3. Hantering av inkommet material och lossning sker utanför betongplattan, samt 10. Utvinningsfraktioner hamnar utanför betongplattan. När skrot, fragg och dylikt hanteras på icke hårdgjord yta ökar mängden föroreningar i marken, som på sikt kan utlakas och nå Göta älv. Göteborg Vatten instämmer därför i GF konsults förslag att betongplattan skall utökas för att därigenom minska dessa riskhändelser.

4. Spill vid saneringsområde, hantering till uppsamlingskärl. GF konsults förslag är att minska risken genom försiktighet och noggrannhet hos personalen vid sanering. Göteborg Vatten anser att detta skall vara en självklarhet för alla som hanterar hälso- och miljöfarliga ämnen, särskilt i direkt närhet till en vattentäkt. Av vattenskyddsföreskrifterna framgår att verksamheter skall ha rutiner för att minimera risken för spill och förorening av Göta älv och följa upp att rutinerna efterlevs.

Punkt 16 och 17 gäller Spill vid påfyllning av dieseltank samt Spill vid tankning av arbetsmaskiner/fordon på verksamhetsområdet. För dessa punkter föreslås att tank skall placeras respektive tankning skall ske på hårdgjord, invallad yta. Om inte dessa åtgärder genomförs måste verksamheten förlita sig på att ett spill eller läckage fångas upp i oljeavskiljare innan det når Göta älv, vilket ställer krav på täta kontroller av oljeavskiljarnas funktion inklusive tömning och besiktning. Enligt skyddsföreskrifterna för Göta älv så skall tankar med miljö- och hälsofarliga produkter vara försedda med sekundära skydd samt tankning ske på hårdgjord, invallad yta, varför Göteborg Vatten anser att de föreslagna åtgärderna skall genomföras.

21. Läckage från fordon på området sker enligt företaget då och då, vilket bedömts till sanolikhetsklass 3, dvs 1 ggr/år. Daglig kontroll sker av fordonen liksom årlig besiktning. Förutsättningarna bör då vara goda för att snabbt upptäcka och åtgärda eventuellt läckage. Göteborg Vatten förutsätter att så sker.

Gemensamt för samtliga riskhändelser ovan är att de åtgärder som föreslagits för att minska riskerna är relativt enkla och inte behöver medföra orimligt stora kostnader för verksamheten.

Flytt av dagvattenutsläpp nedströms råvattenintaget

I sin ansökan uppger företaget sig vara beredda att utreda möjligheterna att bygga en dagvattenledning från området med utlopp i Göta älv nedströms råvattenintaget i Lärjeholm. Tanken är att allt dagvatten från Skrotfrags verksamhet, dvs både från ytor där skrot/fragg hanteras samt från övriga hårdgjorda ytor skulle samlas i denna ledning. Eventuellt skulle även dagvatten från kringliggande verksamheter kunna ledas i samma ledning.

Göteborg Vatten har inget emot att en sådan utredning genomförs. Riskerna med verksamheten i samband med eventuella skred och översvämningar kvarstår dock även om denna dagvattenledning skulle byggas.

Förslag till villkor

Skrotfrag föreslår att nuvarande villkor för verksamheten skall gälla även vid den utökade verksamheten, med ett antal förändringar. Företaget föreslår att kraven på dagvatten från ytor där skrot inte skall hanteras tas bort med hänvisning till att det inte bara är vatten från Skrotfrags fastighet som leds ut i deras dagvattenledningar. Göteborg Vatten är kritiska till detta förslag och anser att nuvarande villkor avseende dagvatten till Göta älv skall fortsätta gälla.

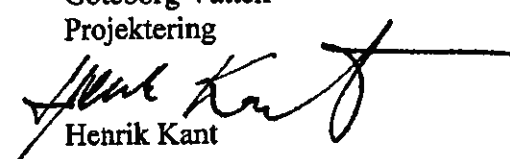
Enligt företagets egen bedömning i sin ansökan kommer utökningen av verksamheten inte att leda till några förändringar i volym eller föroreningsinnehåll i dagvattnet. Det är därför rimligt att nuvarande villkor för dagvattnet behålls.

Göteborg Vattens ställningstagande

Göteborg Vatten avstyrker att tillstånd ges till utökad produktion på Skrotfrags verksamhet innan frågorna om lokalisering av verksamheten samt stabiliteten i området är utredda. Följande bör framgå av Länsstyrelsens beslut:

- Kompletterande utredning av stabiliteten i området är nödvändig som visar om risknivån är godtagbar för såväl befintlig som utökad skrotverksamhet på platsen.
- Riskhändelser som värderats som betydande av GF konsult (numrerade 7, 9, 13, 14 och 21 i GF konsults rapport) skall genomföras oavsett om tillstånd ges till utökad produktion eller ej.
- Även riskhändelserna 2-4, 10, 16-17 och 24 i GF konsults rapport skall åtgärdas, då flertalet av dem redan ingår i gällande villkor för verksamheten respektive vattenskyddsföreskrifterna samt att de åtgärder som erfordras inte kan anses orimligt kostsamma ställt i relation till den riskreducerande effekten.
- De villkor för dagvatten som leds till Göta älv som företaget har att följa idag skall behållas.

Göteborg Vatten
Projektering

Henrik Kant

Bilaga 1 Kretsloppskontorets och va-verkets yttrande till Fastighetskontoret daterat
2006-01-20

Kopia fk Skrotfrag AB

